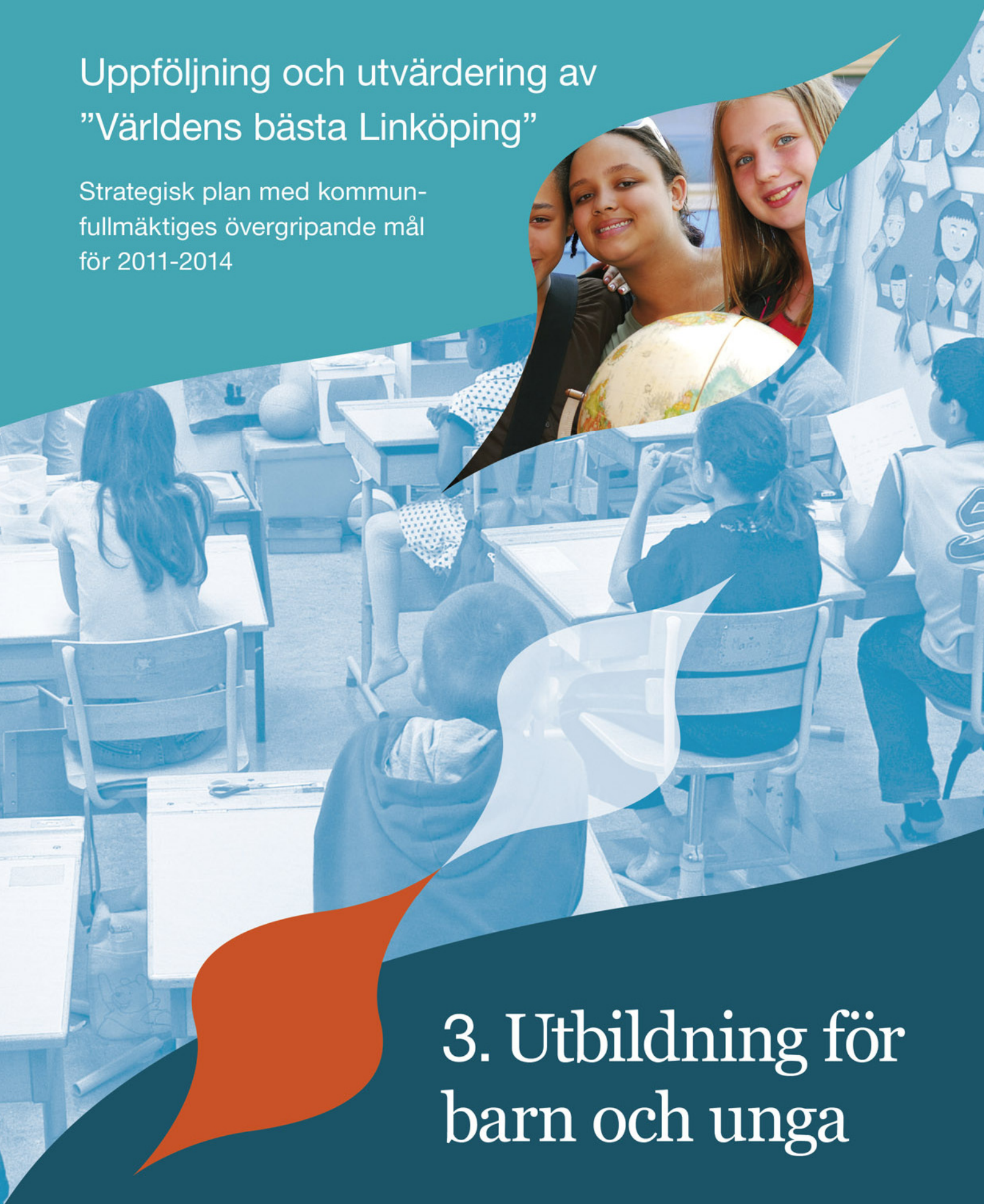

Uppföljning och utvärdering av ”Världens bästa Linköping”

Strategisk plan med kommun-
fullmäktiges övergripande mål
för 2011-2014

3. Utbildning för barn och unga

Detta dokument har tagits fram till kommunstyrelsens mål- och utvärderingsutskott av kommunstyrelsens förvaltning i samarbete med utbildningsförvaltningen. Utbildningsförvaltningen ansvarar för framtagandet av faktauppgifter.

Den uppföljnings- och utvärderingsplan som målredovisningen baseras på, är antagen i KS:s Mål- och utvärderingsutskott 2012-02-15. En reviderad version är antagen i KS Mål- och utvärderingsutskott 2012-11-22.

Innehåll

Inledning	1
Föreliggande rapport.....	1
Bakgrund – majoritetens program för styrning av kommunen	1
Plan för uppföljning och utvärdering.....	1
Uppföljnings- och utvärderingsarbetet	1
Metodik i utvärderingen och rapportens upplägg.....	2
Målens indelning i temarapporterna	2
Ett friare Linköping – politisk vision	4
Mål 2. Barn och ungdomar får goda kunskaper i Linköpings skolor.	4

Inledning

Föreliggande rapport

Denna rapport är en av sju i kommunstyrelsens mål- och utvärderingsutskotts utvärdering av kommunens 19 övergripande mål för mandatperioden 2011-2014. Rapporten har tagits fram till kommunstyrelsens mål- och utvärderingsutskott av kommunstyrelsens förvaltning i samarbete med utbildningsförvaltningen. Utbildningsförvaltningen ansvarar för framtagandet av faktauppgifter.

Bakgrund – majoritetens program för styrning av kommunen

I kommunallagen finns krav på att det i budgeten ska finnas mål och riktlinjer för verksamheten. Dessa mål och riktlinjer ska bidra till att kommunen kan uppnå en god ekonomisk hushållning (Kommunallagen 8 kap § 5). Målen och riktlinjerna för kommunens verksamhet ska fastställas, efterlevas, följas upp och utvärderas.

Inför varje ny mandatperiod formulerar den tillträdande majoriteten i en kommun ett program för den politik och verksamhet, som man avser att bedriva under mandatperioden. I Linköping har ansvaret för att ta fram övergripande mål lagts på kommunstyrelsens mål- och utvärderingsutskott. Utskottet har valt att fastställa 19 mål i en plan med rubriken; ”Världens bästa Linköping, strategisk plan med övergripande mål för 2011-2014”. Planen har antagits av kommunfullmäktige.¹

Plan för uppföljning och utvärdering

Redan i början av mandatperioden tog kommunstyrelsens mål- och utvärderingsutskott fram indikatorer för uppföljning och utvärdering vid mandatperiodens slut. Dessa sammanfattas i dokumentet ”Uppföljning och utvärdering”². Idén är att mäta förändringar under perioden. I vissa fall kan utvecklingen även jämföras med jämförbara städer, företrädesvis Eskilstuna, Jönköping, Norrköping, Uppsala, Västerås och Örebro. I flera fall kan resultaten delas upp i olika åldrar och kön.

Uppföljnings- och utvärderingsarbetet

Uppföljnings- och utvärderingsarbete har delats in i och redovisas i sju temarapporter.

1. En attraktiv kommun – att bo, arbeta och studera i
2. Tillväxt och företagsamhet
3. Utbildning för barn och unga
4. Kultur och fritid
5. Miljöstaden
6. Serviceinriktad kommun och välfärdstjänster
7. En attraktiv arbetsgivare med god ekonomi

¹ Världens bästa Linköping, strategisk plan med övergripande mål för 2011-2014 antogs i kommunfullmäktige 2011-09-27. KF § 185. Dnr. KS 2011-16.

² Uppföljnings- och utvärderingsplanen är antagen i KS:s Mål- och utvärderingsutskott 2012-02-15. En reviderad version är antagen i KS Mål- och utvärderingsutskott 2012-11-22.

Kommunledningskontoret har haft det övergripande ansvaret för utvärderingsarbetet. För varje rapport har emellertid en viss förvaltning haft ansvar för framtagande av fakta för de olika temaområdena och ibland för vissa enskilda indikatorer inom annans temaområde.

Metodik i utvärderingen och rapportens upplägg

Måluppfyllelsen bestäms utifrån de indikatorer som har satts upp för varje mål. Dessa bedöms först var för sig huruvida de är uppfyllda eller inte. Därefter görs en samlad bedömning utifrån samtliga indikatorer huruvida målet kan anses var helt uppfyllt, delvis uppfyllt eller inte uppfyllt. För både den samlade bedömningen och för varje enskild indikator används även symboler för graden av måluppfyllelse i form av en helt fylld cirkel, en halvfylld cirkel eller en helt ofylld cirkel, enligt figuren nedan.

Figur 1 Följande symboler används i dokumentet för att åskådliggöra grad av uppfyllda indikatorer samt måluppfyllelse

Det bör nämnas att indikatorerna har tagits fram med sikte på inriktning på vad som är viktigast för att uppnå ett visst mål. Ibland har det varit svårt att få fram mätbara indikatorer för det politiken vill uppnå. I dessa fall kan man ha varit tvungen att acceptera indikatorer som egentligen inte är de mest optimala. Därav finns det även utrymme för alternativa analyser, politiska värderingar och tolkningar av måluppfyllelse utifrån de politiska idétexterna som följer varje mål.

Rapporten är upplagd så att de mål som redovisas föregås av den vision som alliansen satt upp för ett friare, ett företagsammare, ett tryggare respektive ett grönare Linköping. Efter varje mål redovisas även alliansens politiska idé som satts upp för varje mål i den strategiska planen. Därefter redovisas den samlade bedömningen av måluppfyllelse. För den som vill veta något om utfallet för de olika indikatorerna följer sedan en sammanfattning av detta. Slutligen görs en mer ”fördjupad redovisning” för den som vill veta lite mer om utfallet.

Måls indelning i temarapporterna

De 19 kommunövergripande målen delas in i de 7 temarapporterna, enligt tabellen nedan:

Tabell 1. De 19 övergripande måls indelning i 7 temarapporterna.

Mål nr	Formulering	Vision	Temarapport
1	Människor är fria att leva sina liv utan att begränsas av intolerans, fördomar och kriminalitet.	Ett friare Linköping	1. En attraktivare kommun – att bo, arbeta och studera i
2	Barn och unga får goda kunskaper i Linköpings skolor.	Ett friare Linköping	2. Utbildning för barn och unga
3	Utbildningsnivån ska vara bland de högsta i Sverige.	Ett friare Linköping	1. En attraktivare kommun – att bo, arbeta och studera i

4	Utanförskapet i Linköping minskar.	Ett friare Linköping	1. En attraktivare kommun – att bo, arbeta och studera i
5	Människor har förutsättningar till en rik fritid i Linköping.	Ett friare Linköping	3. Kultur och fritid
6	Linköpingsborna har en god hälsa.	Ett friare Linköping	1. En attraktivare kommun – att bo, arbeta och studera i
7	Tillväxten i regionen ligger över riksgenomsnittet.	Ett företagsammare Linköping	2. Tillväxt och företagsamhet
8	Linköping är en av Sveriges bästa kommuner att starta, driva och växa med sitt företag	Ett företagsammare Linköping	2. Tillväxt och företagsamhet
9	Linköping är en stad som lockar studenter till studier och arbete.	Ett företagsammare Linköping	2. Tillväxt och företagsamhet
10	Linköpings kommun erbjuder service som är lättillgänglig, effektiv och hjälpsam.	Ett företagsammare Linköping	3. Tillväxt och företagsamhet 6. Service och välfärdstjänster
11	Människor känner sig trygga i Linköping.	Ett tryggare Linköping	1. En attraktivare kommun – att bo, arbeta och studera i
12	Brottsligheten minskar i Linköping.	Ett tryggare Linköping	1. En attraktivare kommun – att bo, arbeta och studera i
13	Linköpings kommun erbjuder välfärdstjänster med en hög tillgänglighet och god kvalitet.	Ett tryggare Linköping	6. Service och välfärdstjänster
14	Människor har stora möjligheter att göra egna val inom välfärdens tjänster.	Ett tryggare Linköping	6. Service och välfärdstjänster
15	Det är attraktivt att bo i och flytta till Linköping.	Ett grönare Linköping	1. En attraktivare kommun – att bo, arbeta och studera i
16	Linköpings kommun bidrar till en hållbar utveckling med sikte på att vara en koldioxidneutral kommun 2015.	Ett grönare Linköping	5. Miljöstaden
17	Det är lätt för linköpingsborna att själva ta ett stort eget ansvar för sin påverkan på klimat och miljö.	Ett grönare Linköping	5. Miljöstaden
18	Linköpings kommun ska genom ett aktivt ledarskap och medarbetarskap ge förutsättningar för ett hållbart arbetsliv.	Kommunen som arbetsgivare	7. En attraktivare arbetsgivare med god ekonomi
19.	Linköpings kommun ska ligga i framkant inom jämställdhets- och mångfaldsområdet.	Kommunen som arbetsgivare	7. En attraktivare arbetsgivare med god ekonomi
20.	Kommunkoncernen ska ha en långsiktig tillväxt i balans och ha ett resultat som tillförsäkrar framtida kommuninvånare en bibehållen eller förbättrad nivå på verksamhet, service och anläggningar, är uppfyllt.	Kommunens ekonomi	7. En attraktivare arbetsgivare med god ekonomi

Ett friare Linköping – politisk vision³

I Linköping ska människor ha möjlighet att forma livet efter eget huvud. Öppenhet, tolerans, kunskap och kreativitet ska vara ledord för vår samhällsgemenskap. Genom utbildning, arbete, trygga välfärdstjänster och samhällsservice ska man få en stabil grund att stå på när man utvecklas och lever sitt liv, men också när man behöver luta sig mot stöd från vården och omsorgen.

Mål 2. Barn och ungdomar får goda kunskaper i Linköpings skolor.

Politisk idé⁴

Utbildning är en av de viktigaste faktorerna för framgång, både för den enskilde och för samhällsutvecklingen i stort. Därför är bra skolor och goda kunskaper avgörande när Linköping möter framtiden.

Linköping ska stärka sin profil som lärodomsstad på alla områden – förskola, grundskola, gymnasium, vuxenutbildning och yrkesutbildning. Med fokus på kunskap i skolan, välutbildade lärare, elevinflytande och nolltolerans mot våld och mobbing byggs en skola som är attraktiv och trygg. För oss är målet att varje elev lämnar skolan med minst godkända betyg.

Linköping ska fortsätta locka många duktiga människor från andra delar av landet. Arbete, studier och forskning i framkant är en del av vår framgångssaga.

Samlad bedömning

Mål 2. Barn och ungdomar får goda kunskaper i Linköpings skolor, är delvis uppfyllt.

³ Politisk vision för ”Ett friare Linköping” i *Strategisk plan med övergripande mål för 2011-2014* s 1.

⁴ Politisk idé för mål 2 i *Strategisk plan med övergripande mål för 2011-2014* s 1. (Politisk idé även för mål 3, som redovisas i dokumentet *1. En attraktiv kommun att arbeta bo och studera i*).

Måluppfyllelse för varje indikator – sammanställning

Måluppfyllelse

Indikator nr 1. Grundskolan: Kunskapsnivån

Förväntat resultat: Alla elever ska uppnå minsta nivån för godtagbara kunskaper i årskurs 3, 6 och 9.

Uppföljning: Indikatorn är delvis uppfylld. SCB 2010-02 resp 2014-02.

Indikator nr 2. Grundskolan: Behörighet till yrkesprogram eller studieförberedande program

Förväntat resultat: Alla elever som slutar grundskolan ska, utifrån sitt önskemål, vara behöriga till yrkesprogram eller studieförberedande program.

Uppföljning: Indikatorn är delvis uppfylld. SCB 2010-02 resp 2014-02.

Indikator nr 3. Grundskolan: Genomsnittligt meritvärde i årskurs 9 på varje skola

Förväntat resultat: Ska öka.

Uppföljning: Indikatorn är helt uppfylld. SCB 2010-02 resp 2014-02.

Indikator nr 4. Gymnasiet: Genomsnittliga betygspoäng i åk 3

Förväntat resultat: Ska öka.

Uppföljning: Indikatorn är delvis uppfylld. SCB: De genomsnittliga betygspoängen ska vara minst 14,5 2013 och 14,6 2014 (Poängen var 14,4 2011) 2010-02 resp 2014-02.

Indikator nr 5. Gymnasiet: Andel elever på nationella och specialutformade program som inom 4 år har fullföljd utbildning och har fått grundläggande behörighet

Förväntat resultat: Ska öka.

Uppföljning: Indikatorn är delvis uppfylld. SCB 2010-01 resp 2014-01.

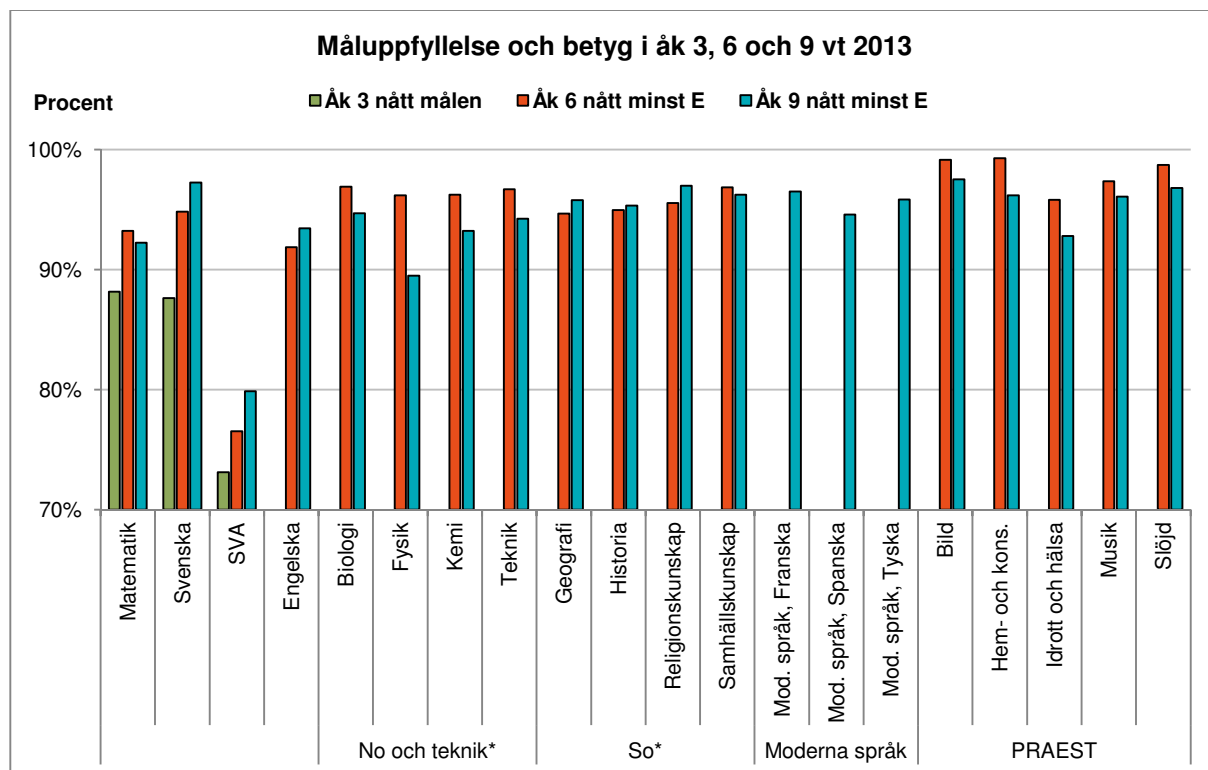
Fördjupad redovisning för varje indikator

Indikator nr 1. Grundskolan: Kunskapsnivån

Det förväntade resultatet är att alla elever ska uppnå minst nivån för godtagbara kunskapskrav i årskurs 3, 6 och 9.

Diagrammet nedan visar måluppfyllelse och betyg i årskurs 3, 6 och 9 vårterminen 2013.

Diagram 1. Måluppfyllelse och betyg i årskurs 3, 6 och 9 2013. Källa SCB.

Andelen elever i årskurs 3 i de kommunala skolorna som uppnått målen i matematik har ökat de senaste tre åren. För svenska har resultatet sjunkit något sedan föregående år. I svenska som andraspråk har andelen elever som uppnått kravnivån ökat kraftigt.

Betyg för läsåret 12/13 satts för första gången i årskurs 6. Detta innebär att en jämförelse med tidigare år inte är möjlig ännu.

I årskurs 9 uppnår mellan 87 procent (fysik) och 98 procent (svenska) av eleverna kravnivåerna för de olika ämnena läsåret 2012/13. I svenska som andraspråk uppnår ca 80 procent av eleverna kravnivåerna, något högre resultat än de föregående två åren. Måluppfyllelsen i svenska som andraspråk kan variera mycket mellan olika år, dels beroende på hur många elever som läser svenska som andraspråk, dels på hur länge dessa elever har varit i Sverige.

Indikatorn som uttrycker att ”alla elever ska uppnå minst nivån för godtagbara kunskapskrav i årskurs 3, 6 och 9” är delvis uppfylld.

Indikator nr 2. Grundskolan: Behörighet till yrkesprogram eller studieförberedande program⁵

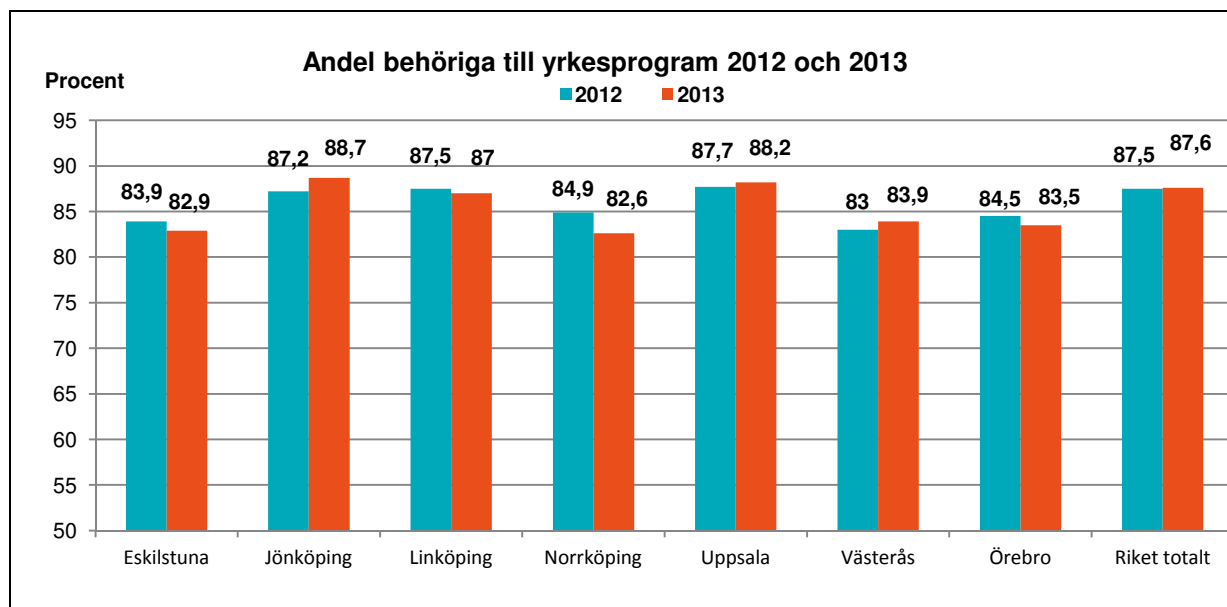
Det förväntade resultatet är att alla elever som slutar grundskolan ska, utifrån sitt önskemål, vara behöriga till yrkesprogram eller studieförberedande program.

2011 ändrades reglerna för behörighet till yrkesprogram respektive studieförberedande program. Tidigare räckte det att ha godkänt i tre ämnen, matematik, engelska och svenska eller svenska som andraspråk för att vara behörig att komma in på alla nationella program. För yrkesprogram innebar förändringen att det krävs godkänt i ytterligare fem ämnen och för högskoleförberedande program krävs godkänt i ytterligare nio ämnen. De nio ämnena skiljer sig åt mellan de olika högskoleförberedande programmen. Därav går det inte att göra jämförelser längre tillbaka i tiden. Bara de två senaste åren går att jämföra fullt ut.

Yrkesprogram

Diagrammet nedan visar andel behöriga till yrkesprogram.

Diagram 2. Andel behöriga till yrkesprogram 2012 och 2013. Källa SCB.

Behörigheten till yrkesprogram i gymnasieskolan ligger relativt konstant de senaste åren, dvs runt 87 procent. Linköping ligger på riksgenomsnittet och är en av de tre främsta kommunerna bland de vanliga jämförelsekommunerna Eskilstuna, Jönköping, Norrköping, Uppsala, Västerås och Örebro.

⁵ I den nya skollagen (2011) ändrades benämningen ”yrkesförberedande program” till ”yrkesprogram”. Följaktligen har benämningen justerats efter det även i indikatorn och texten i detta dokument.

Studieförberedande program

Diagrammet nedan visar andelen behöriga till studieförberedande program.

Tabell 2. Andel elever som är behöriga till studieförberedande program på gymnasieskolan i Linköping 2012 – 2013. Avser årskurs 9. Källa SCB.

Andel elever behöriga till högskoleförberedande program (procent)	Estetiskt program		Ekonomi-, humanistiska och samhällsvetenskapliga program		Naturvetenskapligt och tekniskt program	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Eskilstuna	82,4	80,7	81,3	79,2	81,0	77,5
Jönköping	86,0	88,0	84,5	86,3	83,0	84,5
Linköping	86,2	86,0	84,4	84,4	81,9	81,7
Norrköping	83,8	82,0	81,4	80,3	80,4	78,4
Uppsala	86,8	87,5	85,3	85,5	83,5	82,4
Västerås	82,6	83,6	82,0	82,6	78,8	80,7
Örebro	83,7	82,8	82,6	81,0	80,9	79,9
Riket totalt	86,5	86,5	85,0	84,8	83,4	83,2

Behörigheten till studieförberedande program i gymnasieskolan ligger relativt konstant de senaste åren, dvs runt 85 procent.

Sammanfattning

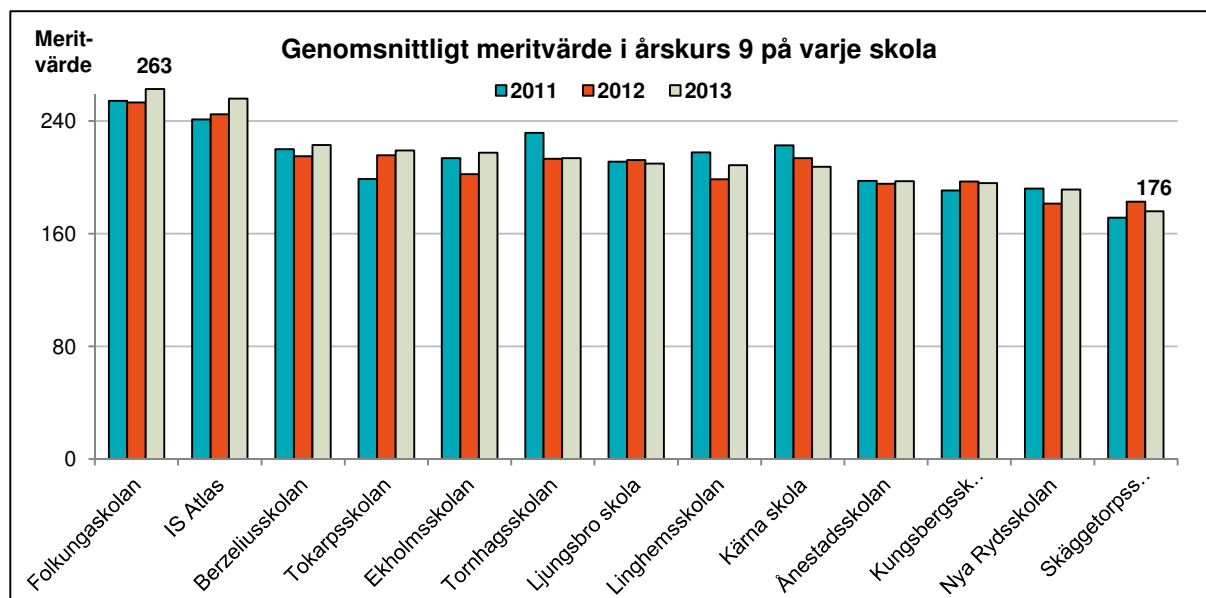
I Barn- och ungdomsnämnden finns ett mål som är synonymt med indikatorn. I nämndens bokslut/verksamhetsberättelse för 2013 användes resultatet ovan i uppföljningen av målet, vilket då värderades som delvis uppfyllt. Värderas indikatorn på samma sätt här, bör utfallet följdriktigt vara detsamma även i denna rapport (även om det egentligen står i det förväntade resultatet för indikatorn att ”*alla* alla elever som slutar grundskolan ska, utifrån sitt önskemål, vara behöriga till yrkesprogram eller studieförberedande program”).

Indikatorn är således *delvis* uppfylld.

Indikator nr 3. Grundskolan: Genomsnittligt meritvärde i årskurs 9 på varje skola

Det förväntade resultatet är att det genomsnittliga meritvärdet i årskurs 9 ska öka på varje skola. I tabellen nedan redovisas resultatet för varje kommunal skola i Linköping.

Diagram 3. Genomsnittligt meritvärde i årskurs 9 på varje kommunal skola i Linköping. Källa SCB.

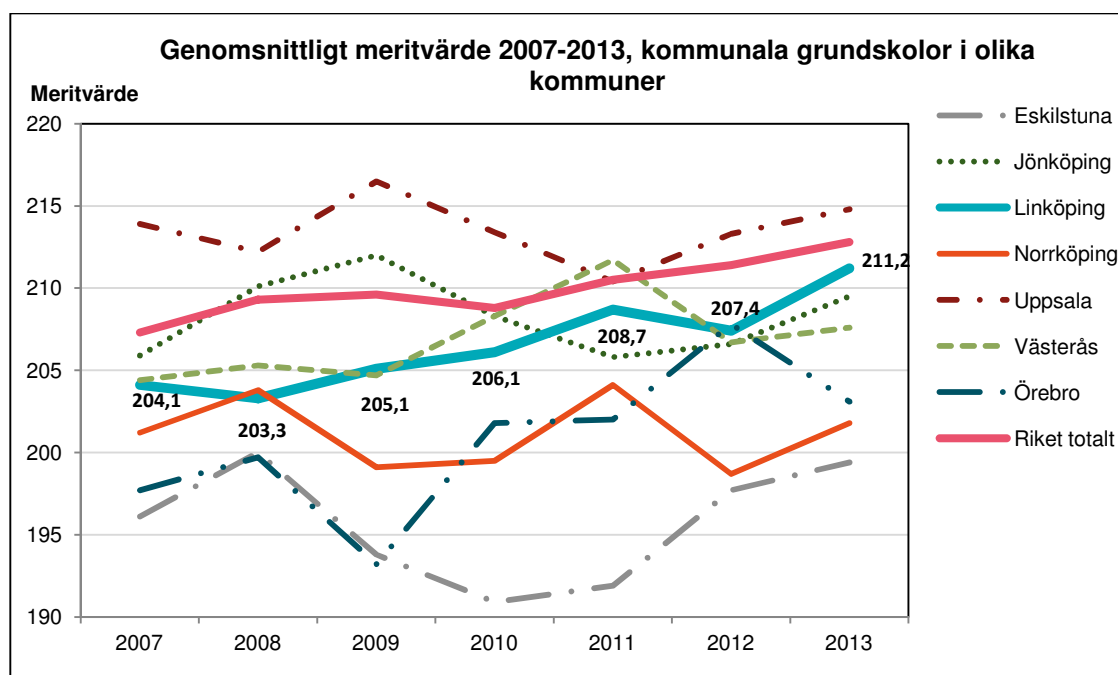

De nior som avslutade grundskolan läsåret 12/13 bedömdes enligt den nya betygsskalan, som innehåller fler betygssteg än tidigare. Det innebär ett mer differentierat betygssystem än tidigare, vilket gör det svårt att jämföra med tidigare år.

Meritvärdet för Linköpings kommunala skolor har ökat med drygt 3 meritpoäng då 2013 jämförs med 2011. Resultatet är det bästa någonsin för Linköpings kommunala skolor (mätningarna startade nationellt år 2001). Pojkarna, som presterar och har presterat lägre resultat än flickorna, ökar sitt meritvärde markant. 8 av de 13 kommunala högstadieskolorna höjer sina meritvärden relativt kraftigt, två minskar sina värden något och tre skolor redovisar oförändrat resultat. Meritvärdet skiljer sig åt mellan skolorna, men minst lika intressant är att konstatera spridningen av meritvärde inom respektive skola.

Diagrammet nedan visar meritvärden i Linköpings kommunala skolor, i jämförelse med Eskilstuna, Jönköping, Norrköping, Uppsala, Västerås och Örebro samt genomsnittet för hela riket.

Diagram 4. Genomsnittligt meritvärde 2007-2013, kommunala grundskolor i olika kommuner. Källa SCB.

Av diagrammet framgår det att Linköping ligger på andra plats bland de jämförda kommunerna och under medelvärdet i riket. Vidare att trenden i Linköping är uppåtgående.

Indikatorn är helt uppfylld.

Indikator nr 4: Gymnasiet: Genomsnittliga betygspoäng i åk 3

Förväntningarna är att den genomsnittliga betygspoängen ska vara minst 14,5 år 2013 och 14,6 år 2014 (poängen var 14,4 för 2011).

I tabellen nedan redovisas genomsnittliga betygspoängen för årskurs 3 på Linköpings gymnasieskolor 2011 – 2013.

Tabell 3. Genomsnittliga betygspoängen avseende gymnasieskolan i Linköping 2011 – 2013. Avser årskurs 3. Källa SCB.

Genomsnittlig betygspoäng i Linköping	Kommunala gymnasieskolor			Samtliga gymnasieskolor		
	2013	2012	2011	2013	2012	2011
Totalt	14,5	14,5	14,4	14,3	14,1	14,1
Flickor	15,1	15,1	14,9	15,0	14,9	14,8
Pojkar	13,7	13,8	13,9	13,5	13,2	13,4

Tabellen visar att den genomsnittliga betygspoängen, totalt sett har ökat i kommunen mellan 2011-2013. Ökningen gäller både flickor och pojkar i redovisningen för samtliga gymnasieskolor. Den största ökningen står flickorna för. Däremot har resultatet för pojkar i kommunala gymnasieskolor minskat. Betygspoängen för de kommunala gymnasieskolorna uppfyller förväntningen på 14,5 poäng, medan resultatet inte är tillfylles för *alla* på samtliga gymnasiskolor totalt, utan endast för flickor.

Indikatorn är *delvis* uppfylld.

Indikator nr 5: Gymnasiet: Andel elever på nationella och specialutformade program som inom 4 år har fullföljt utbildning och har fått grundläggande behörighet

Det förväntade resultatet är att andel elever på nationella och specialutformade program som inom 4 år har fullföljt utbildning och har fått grundläggande behörighet ska öka.

I tabellen nedan visas andel gymnasieelever med grundläggande behörighet till högskola för åren 2011 – 2013.

Tabell 4. Andel gymnasieelever med grundläggande behörighet till högskola 2011 – 2013. Källa SCB.

Andel elever med grundläggande behörighet i procent	Kommunala gymnasieskolor			Folkbokförda 20-åringar		
	2013	2012	2011	2013	2012	2011
Totalt	91	91	90	78	77	79
Flickor	94	94	91	Uppgift saknas		
Pojkar	86	86	88			

Tabellen visar att andelen elever med grundläggande behörighet till högskola har ökat något mellan 2011 och 2013. Delar man upp de kommunala gymnasieskolorna på pojkar och flickor, gäller ökningen för flickor, men inte för pojkar. Ökningen gäller heller inte för folkbokförda 20-åringar (här saknas könsfördelad statistik). Delmålet att andelen elever som i slutbetyget är grundläggande behöriga till universitets- och högskolestudier för varje år är inte heller helt uppnått då andelen är konstant om man jämför de två senaste åren (2013 med 2012).

I tabellen nedan redovisas utbildningsresultatet vad gäller fullföljd gymnasieutbildning.

Tabell 5. Utbildningsresultat i gymnasieskolan 2011 – 2013. Källa: Skolverkets Öppna jämförelser.

Resultat i procent	Andel 20-åringar med fullföljd gymnasieutbildning			Andel 20-åringar med grundläggande behörighet till universitet och högskola			Övergång till högskolan inom 3 år efter avslutad gymnasieutbildning		
	2013	2012	2011	2013	2012	2011	2013	2012	2011
Linköping	83	80	80	75	74	73	48	52	51
Medel 7 – kommuner	77	77	76	67	68	66	45	49	46
Större städer	76	77	76	68	68	67	43	46	45
Samtliga kommuner	74	74	73	64	64	63	42	45	44

Tabellen visar att utbildningsresultaten i gymnasieskolan (fullföljd gymnasieutbildning) i Linköping är stigande och goda jämfört med andra kommuner. Endast övergången till högskola har sjunkit i Linköping, vilket den också har gjort i andra kommuner.

Indikatorn är *delvis* uppfylld.

Strategisk plan med kommun-
fullmäktiges övergripande mål
för 2011-2014

Utbildning för barn och unga